

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВП. НУБІП «БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КОМ'ЮНІТІ ПЛЮС

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції
23-24 листопада 2023 року

Присвячено 100-річчю Мелітопольського державного
педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
та 20-річчю факультету інформатики, математики та економіки

м. Запоріжжя
2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВП. НУБІП «БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КОМ'ЮНІТІ ПЛЮС**

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

**Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

23-24 листопада 2023 року

м. Запоріжжя

2023

УДК 330.34(477):316.3:005.21(062.552)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького (протокол № 6 від 8 грудня 2023 року).

Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23-24 листопада 2023 року, м. Запоріжжя. 2023. – 234 с.

Збірник містить матеріали учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні технології управління соціально-економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення», що спрямовані на розвиток наукових ідей та формування ефективних механізмів управління на державному, регіональному рівнях та у бізнес-середовищі в умовах інноваційних змін в економіці.

УДК 330.34(477):316.3:005.21(062.552)
© МДПУ, 2023

*Чкан І.О.
кандидат економічних наук, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Кобка К.Р.
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Реалізація державної економічної політики неможливе без фінансової основи. Для цього є розвинена й стабільно працююча фінансова система, за допомогою якої держава реалізує свої завдання та функції у різних сферах суспільного життя. Розвиток й ефективне функціонування фінансової системи України є тривалим і складним процесом, адже внутрішні й глобалізаційні виклики потребують постійного вдосконалення у відповідності з потребами держави у різних сферах.

Фінансова система України переживала не одну кризу: світова фінансова 2008 р., 2014-2015 р. – Євромайдан й початок антитерористичної операції, з 2020 р. пандемія Covid-19. А з 2022 р. повномасштабне вторгнення російської федерації. Звичайно, фінансова система України була не готовою до таких непередбачуваних подій, але з кожним разом отримувала досвід прийняття такого виклику й сьогодні спроможна швидко адаптуватися. Але без підтримки іноземних партнерів, кредитів Світового банку, Міжнародного валютного фонду складно фінансовому механізму оновлюватись та належно працювати, постійно відстоювати інтереси держави на світовому рівні. Тому залежність від зовнішніх надходжень ускладнює розвиток самостійної незалежної фінансової системи України.

Проблема української фінансової системи в тому, що вона, не відповідає всім вимогам економіки країни, а враховуючи реалії сьогодення, вимоги дуже об'ємні і їх забезпечення є стратегічно важливим завданням України. В результаті бойових дій, руйнування великої кількості об'єктів житлової та критичної інфраструктури, покриття першочергових потреб суспільства та військової сфери, гостро постала проблема

незбалансованості видатків та доходів бюджету, а також зростання державної заборгованості та нераціональний розподіл витрат [1].

Значний вплив на розвиток та стан фінансової системи має рівень функціонування банківської системи країни. Незважаючи на війну Національний банк України направив свої зусилля на забезпечення безперебійної роботи банківської системи, подолання панічних настроїв серед населення, збереження довіри до банківської системи. Але фінансова система все ж таки похитнулась через суттєвий відтік депозитних ресурсів, зростання частки проблемних активів, погіршення якості кредитного портфелю, введення адміністративних заходів.

Для послаблення проблематики функціонування фінансової системи необхідно зосередити увагу на розвитку сучасної й конкурентоспроможної інфраструктури національних фінансових інституцій без яких рух фінансових ресурсів неможливий. Трансформація інституційної складової фінансового ринку України активно почалась до повномасштабного вторгнення рф. Було розроблено, запропоновано та введено в дію оновлена законодавча база, яка враховувала якісну інтеграцію в європейський фінансовий простір.

Наприклад, у 2021-2022 рр. припинили свою діяльність ряд учасників небанківського сектору. Більше половини цих установ припинили діяльність за рішенням регулятора, інші – відмовилися від ліцензій добровільно. Особливих втрат по кількості зазнав страховий сектор. Кількість страхових компаній за період 2018-2021 рр. зменшилась на 126 од. (причиною тому були нормативні вимоги нового регулятора, яких не змогли виконати невеликі страховики протягом 2021 р.) [2, с. 113].

Однією з основних проблем нестійкості фінансової системи України є відсутність належного державного контролю. Більшість перевірок на сьогоднішній день носять фіскальний характер: на практиці найчастіше використовують перевірку або ревізію. Водночас зазначені методи дозволяють лише виявити фінансові порушення, констатувати негативні явища, але не дають можливості запобігти їм або детально дослідити причини їх виникнення [3, с. 102].

Суттєвою проблемою нестабільності фінансової системи України, яка пов'язана із зовнішньою борговою залежністю країни. В свою чергу питання стабілізації та

оздоровлення фінансової системи України – це зараз найбільш актуальні для держави питання.

Через порушення каналів перерозподілу фінансових ресурсів в середині країни гальмуються процеси припливу інвестицій й знижується конкурентоспроможність реального сектору економіки.

Наявність складної ситуації в країні, спричиненою російською агресією, призвело до формування низького рівня фінансової безпеки України, що не дає їй можливості бути конкурентоспроможній на сучасному світовому ринку. Але фактом є те, що жодна фінансова система не може вийти без втрат в умовах збройного конфлікту. І важливим є те, що Україні вдалося втримати економіку яка продовжує функціонувати, розвиватись й виконувати загальнонаціональні зобов'язання.

Список використаних джерел:

1. Гарбінська-Руденко А.В., Дудник В.М., Яценко Ю.Г. Правові проблеми функціонування фінансової системи України в період дії воєнного стану. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2022. №2. С. 132-136. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.25>

2. Чкан І.О. Діяльність ключових інституцій фінансового сектору України в умовах воєнного часу. Перспективи розвитку національної економіки України: теоретичні та практичні аспекти : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2023. С. 112-115.

3. Устинова І. П., Савліва Н. О., Бардачевська А. М. Проблеми розвитку фінансової системи України. *Юридичний вісник*. 2022. 2 (63). С. 100-105. DOI: 10.18372/2307-9061.63.16716